Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Jakelussa mainituille 13.11.2025

Asia: **VUOKSEN JA KYMIJOEN–SUOMENLAHDEN VESIENHOITO-ALUEIDEN OHJAUSRYHMIEN YHTEINEN KOKOUS. PÖYTÄKIRJA (luonnos)**

Aika: **Torstai 30.10.2025 klo 13.00–15.00**

Paikka: Teams-kokous, isäntänä VHA2

Läsnä:	Mikko Kantokari, pj.	Uudenmaan ELY-keskus
	Tero Taponen	Uudenmaan ELY-keskus
	Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY-keskus
	Tiina Ahokas, siht.	Uudenmaan ELY-keskus
	Jari Mutanen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Liisa Muuri	Etelä-Savon ELY-keskus
	Elina Mäkäläinen	Hämeen ELY-keskus
	Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Venla Valjakka	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Mika Oraluoma	Keski-Suomen ELY-keskus
	Mari Nykänen	Keski-Suomen ELY-keskus
	Janne Kärkkäinen	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
	Minna Kukkonen	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
	Kimmo Haapanen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Mikko Koivurinta	Varsinais-Suomen ELY-keskus

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja Mikko Kantokari avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat. Tiina Ahokas toimi kokouksen sihteerinä. Kokouksen aineisto löytyy työtilasta kokouskansiosta. Asialista on lähetetty kokouskutsun liitteenä.

2. Ohjausryhmien edellisen kokouksen 18.3.2025 pöytäkirjan hyväksyminen

- Pöytäkirjaluonnos kokouskansiossa Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio ilman muutoksia.

3. Vesien- ja merenhoidon tehtävät ja aikataulut

- Vesien- ja merenhoidon suunnittelussa on paljon tehtävää ja tiukka aikataulu 2027 loppuun saakka. Käytiin läpi tehtävät:

- **2025**
  - Vesien tilan ja paineiden / riskien arviointi valmistuu
  - Toimenpiteiden suunnittelun ohjeistus ja tietojärjestelmät
  - Aluehallinnon uudistuksen valmistelu
- **2026**
  - Toiminta alkaa uusissa organisaatioissa (LVV, EVK)
  - Organisoituminen ja ryhmien asettaminen
  - Tiedotus vesien tilasta 3/2026
  - Toimenpiteiden suunnittelu (LVV vastaa)
  - Ympäristötavoitteiden tarkistaminen
  - Vesienhoitosuunnitelma- ja toimenpideohjelmaehdotukset valmistuvat
  - Kuuleminen (6 kk) alkaa 12/2026
- **2027**
  - Kuulemistilaisuudet ja viestintä
  - Kuuleminen päättyy 6/2027
  - Kuulemispalautteen kokoaminen
  - Suunnitelmien viimeistely palautteen perusteella
  - Valtioneuvosto hyväksyy vesienhoitosuunnitelmat 12/2027

- Valtakunnallisten vesienhoidon koordinointiryhmien ajankohtaiset asiat
  - Nämä liittyvät pinta- ja pohjavesien luokitteluun ja toimenpiteiden suunnitteluohjeiden valmisteluun, ja käytiin seuraavassa kohdassa läpi.

- Tilannekatsaus mm. seuraavista tehtävistä:
  - Pinta- ja pohjavesien tilaluokittelun edistyminen
    - Pintavesien ekologisen tilan arviointi VHA 1 ja 2 alueilla on järvien ja jokien osalta suurimmaksi osaksi valmis. Rannikkovesien luokittelu on päästy vasta hiljattain aloittamaan. Tavoite on saada ekologisen tilan luokittelu valmiiksi joulukuun loppuun mennessä. Tarkistustyö ja perustelujen kirjaaminen jatkuu 2026.
    - Pintavesien kemiallisen tilan arviointiin tarvittavia aineistoja ei vielä ole saatu Sykestä. Tavoite on, että kemiallisen tilan luokittelu käynnistyy marraskuussa ja on valmis helmikuussa.
    - Pohjavesialueiden riskinarviointi on VHA 1 ja 2 alueilla lähes valmis ja suurin osa ELYistä on aloittanut riskipohjavesialueiden tilan arvioinnin.
  - Toimenpiteiden suunnittelun ohjeistus ja suunnittelu 2026
    - Vesien- ja merenhoito integroidaan osaksi yhteistä prosessia
    - Vesienhoidon toimenpideohjelmia tehdään (vähintään) yksi kullekin vesienhoitoalueelle ja merenhoidossa tehdään yksi valtakunnallinen suunnitelma
    - Vesienhoidon toimenpideohjelmiin tavoitteena saada aiempaa vahvempi painotus ohjauskeinojen käyttöön. Aluetoimenpiteissä nykyisten suunnitelmien toimenpiteet lähtökohtana, ja tehdään vain tarvittavat ajantasaistukset. Ohjauskeinojen

suunnittelu nähdään tärkeänä, jotta alueellisten toimenpiteiden toimeenpano vauhdittuisi.
        - Merenhoidon toimenpideohjelmaan kaavaillaan uusia alueellisia toimenpiteitä.
        - Vesien- ja merenhoidon tutkimus- ja selvitystarpeet kootaan yhteiseksi vesien- ja merenhoidon tutkimus- ja selvitysagendaksi.
        - toimenpidekirjastojen ja ohjauskeinojen sidosryhmäkäsittely:
            - Sidosryhmien kirjalliset kommentit toimenpidekirjastoihin 11/2025
            - Sidosryhmien ehdotukset ohjauskeinoihin 3-5/2026 (työpajat tms. kuuleminen)
    - Vesienhoidon suunnittelun organisointi
        - Käynnistetty LVV:n vesienhoidon suunnittelutyöhön osallistuvien asiantuntijoiden osaamiskartoitus kevään suunnitteluvaihetta ajatellen. Tärkeä kartoittaa samalla mitä osaamista puuttuu, kun henkilöitä siirtyy Elinvoimakeskuksiin ja eläköityy lähiaikoina.

    - Vesienhoidon poikkeusohjeen valmistelu
        - Vesienhoidon ympäristötavoitteet - ohje päivitetään loppuvuoden aikana pienryhmässä (YM, MMM, SYKE, ELY)
        - Sidosryhmien kuuleminen järjestetään alkuvuodesta
        - PISARA-järjestelmän suunnittelu ja toteutus on valmisteilla
        - Ohje tulee LVV:n käyttöön helmikuussa 2026

    - Vesienhoidon suunnitelmien kokoaminen
        - Vesienhoitosuunnitelmien laatimista on jo pohdittu VHA-koordinaattoreiden kesken, sillä kirjoitustyö pitää toimenpiteiden suunnittelun ohella saada hyvissä ajoin käyntiin.
        - VHA-koordinaattorit ovat päävastuussa vesienhoitoaluekohtaisen osan kokoamisessa. Lisäksi tarvitaan toimituskunta, jossa muutamia henkilöitä VHA:lta. Vesienhoitosuunnitelmaa tehdään rinnan toimenpideohjelman kanssa. Aikataulussa on huomioitava VHA2:lla ruotsinkielisen käännöksen hankintaan tarvittava aika.
        - Vesienhoitosuunnitelmien yhteisen osan laatimiseen on ajateltu toimituskunnaksi ”ydintiimiä” SYKE/VHA, joka vastaa kokonaisuudesta. Lisäksi muista organisaatioista (SYKE, VHA, YM/MMM, EVK) tarve osallistua kirjoitustyöhön. Tämän osan on tavoitteena valmistua 2026 alkupuolella.

    - PISARA-järjestelmän tilanne
        - Vuoden 2026 töitä priorisoidaan rahoituksen perustana olevaan avoimeen Pisaraan sekä VHS/MHS-työvälineiden toteutukseen. Meriosan kehittämistarpeiden prioriteetti on alhaisempi.
        - Vesien- ja merenhoidon käynnissä olevissa ja ensi vuonna tulevissa työvaiheissa tarpeellisia toimintoja on toteutettu ja suunniteltu kuluvana vuonna.

        - Aikataulu Avoimen Pisaran osalta: tarpeiden määrittely v. 2025 (mm. sidosryhmähaastattelut), 1. vaiheen toteutus v. 2026, käytössä viimeistään kuulemisvaiheessa

    - Vesienhoidon nettisivut
        - Ymparisto.fi -sivujen osalta on laadittu valtakunnallinen ehdotus:
            - Valtakunnalliset vesienhoitosivut: sisältö (esim. viranomaisten nimet) muokataan alkuvuodesta 2026
            - ELY-keskuskohtaiset vesienhoitosivut poistetaan käytöstä
            - Vesienhoitoalueiden sivut jäävät edelleen käyttöön. Mahdollisesti alueellisen tiedon täydentämistä ELY-keskuskohtaisilta sivuilta (esim. tietoa yhteistyöryhmistä), linkit toimenpideohjelmiin, kuvataan tehtävänjakoa EVK/LVV välillä jne.).
        - LVV:n nettisivuille on tulossa Vesien- ja merenhoidon suunnittelun ja vesien tilan seurannan sivut. Tekstit on jo laadittu ja toimitettu kielenhuoltoon.
        - Elinvoimakeskusten vesienhoitosivujen valmistelua on kommentoitu myös ja ohjattu valmistelijoita kysymään näkemyksiä EVK:ihin siirtyviltä vesienhoidon asiantuntijoilta.

    - Alueellisten yhteistyöryhmien jatko
        - Pohdittava yhteistyöryhmien rooli, kun toimenpideohjelmat ovat VHA-kohtaisia ja kuka LVV:ssä hoitaa yhteistyöryhmien organisoinnin.
        - Sidosryhmille voi olla vähemmän houkuttava osallistua, jos alue on liian laaja, esim. koko vesienhoitoalue.
        - Ainakin vuodenvaihteen yli ryhmien alueet ovat jatkumassa ennallaan, kuten 18.3.2025 VHA 1 ja 2 ohjausryhmien kokouksessa linjattiin. Keskustelu vesien- ja merenhoidon yksikössä ja yhteistyöryhmien sihteerien osallistaminen siihen on tarpeen, miten näkee voiko yksi henkilö hoitaa useampaa yhteistyöryhmää, jos kaikkien yhteistyöryhmien nykyiset sihteerit eivät siirry LVV:hen.
        - Tulee pohtia yhteistyöryhmien osallistaminen vesienhoidon suunnitteluprosessissa v. 2026 ennen kuulemisen aloittamista.
        - LVV:n aloittaessa sovitaan näistä asioista.

4. Aluehallinnon uudistus

- Visa Niittyniemi esitteli aluehallinnon uudistusta vesien- ja merenhoidon näkökulmasta.
    - Aluevastaavien roolin perusteluna, että edelleen on tarpeen olla aluetuntemusta pinta- ja pohjavesistä
    - Seurannan optiovuosi on otettu käyttöön ja sesu-tilaukset on saatava joulukuun aikana tehtyä.

- Hyvä kun vesienhoidon tehtäviin liittyvä osaamiskartoitus on jo käynnistetty ennen uusien päälliköiden valintaa. Muuten tulisi melkoinen katkos työtehtävien hoitoon.
- Vesien- ja merenhoidon yksikkö on merkittävä hankkeiden kommentoinnissa, jotta aikaisessa vaiheessa havaitaan onko tilatavoitteen kannalta estettä hankkeen toteuttamiselle.

5. Ohjausryhmien jatko vuonna 2026

- Ympäristöministeriö nimeää vesienhoitoalueiden ohjausryhmät uudelleen vuoden 2026 alussa.
    - Ei ole ollut keskusteluja, miten käytännössä ohryt muodostetaan lainsäädännön puitteissa.
    - Odotetaan YM:n nimeämispyyntöä ja ohjeistusta.

6. Muut asiat

- ACWA-Life-hankkeen käynnistyminen
    - marraskuun lopussa seuraava kokous
    - LVV:lle 13 % ELYjen budjetista, eli suurempi osa EVK:ille
- Ajankohtaiset tilaisuudet
    - Ympäristö- ja vesilupapäivät 5.-6.11., hybridi, Vaasa
    - Tulva-, pato- ja vesienhoitopäivät 12.-13.11. Hybridi, Turku
    - Ahti-ohjelman vuosiwebinaari, 27.11., Teams

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Mikko Kantokari päätti kokouksen. Todettiin että kokous oli viimeinen nykyisellä kokoonpanolla.

JAKELU:	Jari Mutanen Mikko Kantokari Visa Niittyniemi Janne Kärkkäinen Kimmo Haapanen Tero Taponen Tommi Muilu Mika Oraluoma Timo Takkunen Mikko Koivurinta Eira Luokkanen Venla Valjakka Minna Kukkonen Elina Mäkäläinen Mari Nykänen Veli-Matti Vallinkoski Ilkka Vesikko Juho Kotanen Liisa Muuri Antti Mäntykoski Tiina Ahokas	Etelä-Savon ELY Uudenmaan ELY Kaakkois-Suomen ELY Pohjois-Karjalan ELY Pohjois-Savon ELY Uudenmaan ELY Hämeen ELY Keski-Suomen ELY Pohjois-Savon ELY Varsinais-Suomen ELY Etelä-Savon ELY Kaakkois-Suomen ELY Pohjois-Karjalan ELY Hämeen ELY Keski-Suomen ELY Pohjois-Savon ELY Pohjois-Savon ELY Etelä-Savon ELY Etelä-Savon ELY Uudenmaan ELY Uudenmaan ELY
TIEDOKSI:	VHA1-2 koordinointiryhmä	